red. Heermeistre juures tõsteti linna peale selle üle kaebtust ja tema käskis wara ja tütreid neile tagasi anda, kelle kingitused ja omad need olekſiwad. Raekohus pidas aga kloostre wara üleüldiseks kiriku waraks, mis niisamati puhastatud Ewangeli kiriku omaks langema peaks, nagu kirik ise. Nunnede-kohta wastas Raekohus, et kloostre walitsus kloostre ukſi lukkus pidada wõiks, siis ei peaseks üksi wälja.

Heinakuu 2. pääwal 1825 sai Wolmaris Maapääw peetud ja seal pidiwad need asjad seletatud saama. Mõlemad jäiwad oma pärimiste peale kindlaks ja ühendus maa ja linnade wahel kippus lagunema. Wiimaks sai otsuseks tehtud, et asjad nenda jääksiwad, kuida sel pääwal seisiwad. Edasi ei peaks üksi sellel teel enam astuma, kunni tulewal Konzilil Keisri Majestäti ja Rooma riigi seisuste poolest jäädawat otsust tehtud saaks.

Aegade käigud andsiwad kõige selle peale koguni teist wastust. Pea oli ennast Rittereselts ja kõik maa Ewangeli usutunnistuse poole heitnud, nagu küll ka juba Heermeister Wolter von Plettenberg omas südames oli, seda aga mitte awalikult tunnistada ei usaldanud, et Piiskopidega mitte weel suurem tüli ei tõuseks. Pärast tema surma muutsiwad ennast aead. Ritterselts lagunes; Liiwimaa langes Polamaa, Eestimaa Rootsi Ku-

ningriigi külge. Rooma Keisri Majestätil ega riigi seisustel ei olnud siin enam ühtegi seletada ega otsust teha.

Tallinna linna selle aegse ilmaliku ja waimuliku walitsusele jääb see liikumata auu, et siin Ewangeli usutunnistus wähema käraga ja tüliga walitsema sai, kui ühegis teises paikas. Ja kuidas Tallinnas ja Eestimaal üleüldse ennast se suur kiriklik muutus tasasemalt ja sügawamalt, täides Ewangeli waimus korraldas, nenda on Eestimaal ka edaspidi se õnn olnud, et kõigest kiriklikust kiusatusest kõrwale jäi. Riia linn ja Liiwimaa oliwad Poola walitsuse alla langenud ja neil oli Roomlaste ja Jesuiitlaste poolest palju kannatada, kes Poola Kuningakojas wägewad oliwad. Ja ka pärast on meie ligem kodumaa oma pealinnaga kiriklikust tormist õõtsutamata jäänud.

Meile aga, kes meie oma usutunnistliku esiwanemate lapsed ja pärijad oleme, meile kigib selleſt püha kohus, seda wara sellesama rahulise, tasase ja kindla meelega alles hoida ja oma järeltulijatele päranduseks jätta, nagu see meile saadetud ja päranduseks jäätud on!